

Socialdepartementet

Yttrande över utkast till lagrådsremiss För barns rättigheter och trygghet – en ny lag om omhändertagande för vård av barn och unga,

Er beteckning: S2025/02039

Sammanfattning

Myndigheten har god kunskap om kommunernas och länens förutsättningar samt har flera uppdrag inom området social hållbarhet som har bäring på kommunernas socialtjänst. Länsstyrelsen Östergötland kan också se att förslag på lagstiftning får konsekvenser för kommunernas och länens invånare.

Länsstyrelsen Östergötlands synpunkter utifrån avsnitt

Avsnitt 2.1 Förslag till lag om omhändertagande för vård av barn och unga

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker förslaget men föreslår att det övervägs om det kan tillföras en skrivelse till 2 kapitlet 1§ om att bedömningen om vad som är barnets bästa ska dokumenteras. Liknande skulle kunna införas även under 2 §.

Länsstyrelsen anser att det blir en tydlig signal som pekar på vikten av att barnets röst blir hört.

Avsnitt 7.2.1 Förhållanden i hemmet

Länsstyrelsen Östergötland anser att det saknas en tillräcklig problematisering av vad allt för många detaljerade punkter i lagstiftningen kan få för negativa konsekvenser för barn och unga.

Länsstyrelsen står bakom att barns utsatthet för hedersrelaterad problematik behöver beaktas, samtidigt anser Länsstyrelsen att det saknas ett tillräckligt tydligt resonemang kring vad tillägg och mer detaljerade kriterier kan innebära på lång sikt. Sammantaget vill

Länsstyrelsen föra fram att punkterna som föreslås delvis är breda, delvis specifika och i viss mån överlappande. Det Länsstyrelsen saknar är ett djupare resonemang kring om det kan försvåra bedömningar och påverka barns tillgång till stöd och skydd. Exempelvis skulle det kunna motiveras att negativ social kontroll är psykisk misshandel eller en del av brister i omsorg, vilket gör dem överlappande. Ett annat exempel kan vara att bristande social kontroll, otillräcklig tillsyn, avsaknad av gränser, bristande vägledning skulle kunna läggas till som egna punkter med likande resonemang. Detta med hänvisning till rådande samhällsklimat och att det är riskfaktorer för att barn ska utveckla normbrytande, socialt nedbrytande eller destruktivt beteende.

Resonemang kring vad kategoriseringar kan ha för betydelse har också förts i utredningen för nya socialtjänstlagen Hållbar socialtjänst - en ny socialtjänstlag (SOU2020:47). I utredningen lyfts bland annat fram att en lista, även om den är detaljerad, aldrig kan bli uttömmande (s.419) samt att grupperingar kan göra det svårare att anpassa till förändringar i samhället (s.422). Även om det rör olika form av lagstiftning anser Länsstyrelsen att det finns delar av resonemangen som är överföringsbara.

15.4 Uppföljning av situationen när omhändertagande för vård har upphört

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag och resonemang om att föra över nuvarande bestämmelser om uppföljningstid till den nya lagen oförändrad i sak. Länsstyrelsen anser dock att frågan om en förlängning bör få särskild uppmärksamhet och undersökas skyndsamt. Detta för att klargöra om en förlängt uppföljningstid kan vara möjligt för att säkerställa att förändringar kring barnet är varaktiga över tid.

Länsstyrelsen Östergötland instämmer i utredningens resonemang om att det är viktigt att Socialnämnden har möjlighet att följa upp barns situation även efter en avslutad insats. Samtidigt noterar Länsstyrelsen Östergötland att det inte föreslås någon förändring av nuvarande regler med hänvisning till utredningen om stärkt barnperspektiv i LVU (S 2023:13).

Bilaga 1 – Sammanfattning av betänkandet Barn och ungas rätt vid tvångsvård. Förslag till ny LVU (SOU 2015:7)

Länsstyrelsen Östergötland är positiva till att nuvarande delegationsordning ses över.

Länsstyrelsen Östergötland vill särskilt lyfta fram utredningens förslag att se över om rådande delegationsordningar inom socialtjänsten bör ändras. (Socialnämndens utredning och planering av vården s.629)

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av avdelningschef Jenny Knuthammar med utvecklingsledare våld i nära relationer Johan Landstedt som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kontaktuppgifter till Länsstyrelsen

Kontakta oss via e-post ostergotland@lansstyrelsen.se, postadress Länsstyrelsen Östergötland, 581 86 Linköping, eller ring vår växel 010-223 50 00.

Vår webbadress är lansstyrelsen.se/ostergotland.

Du kan läsa om hur Länsstyrelsen behandlar personuppgifter på Länsstyrelsens webbplats:
www.lansstyrelsen.se/ostergotland/personuppgifter